

વિષય : સંસ્કૃત (Sem3)

ARTS FACULTY

ક્રમ	ડીપ્લોમા / સ્નાતક / અનુસ્નાતક	સેમે.	કોર્સ / કોર / ઈલે ૧, ૨	કોર્સ / પેપરનું નામ	કોર્સ પેપર નંબર	ક્રેડીટ	ઈન્ટ. માર્ક્સ	એકસ્ટ. માર્ક્સ	Practical/viva marks	કુલ માર્ક્સ	કોર્સ / પેપરનો યુનિક કોડ						
26	સ્નાતક	03	Core-1	નાટ્ય : કાલિદાસકૃત-વિક્રમોર્વશીયમ	5	03	30	70		100	16	01					
27	સ્નાતક	03	EL 1	નાટ્ય : કાલિદાસકૃત-વિક્રમોર્વશીયમ	5	03	30	70		100	16	01					
28	સ્નાતક	03	EL 2	નાટ્ય : કાલિદાસકૃત-વિક્રમોર્વશીયમ	5	03	30	70		100	16	01					
				OR							16	01					
29	સ્નાતક	03	Core-1	નાટ્ય : ભાસકૃત - પ્રતિજ્ઞાચોગ-ધરાયણ	5 વૈકલ્પિક	03	30	70		100							
30	સ્નાતક	03	EL 1	નાટ્ય : ભાસકૃત - પ્રતિજ્ઞાચોગ-ધરાયણ	5 વૈકલ્પિક	03	30	70		100	16	01					
31	સ્નાતક	03	EL 2	નાટ્ય : ભાસકૃત - પ્રતિજ્ઞાચોગ-ધરાયણ	5 વૈકલ્પિક	03	30	70		100	16	01					
32	સ્નાતક	03	Core-1	મમ્મટકૃત કાવ્યપ્રકાશ - (ઉલ્લાસ-૧ અને ૧૦)	6	03	30	70		100	16	01					
33	સ્નાતક	03	EL 1	મમ્મટકૃત કાવ્યપ્રકાશ - (ઉલ્લાસ-૧ અને ૧૦)	6	03	30	70		100	16	01					
34	સ્નાતક	03	EL 2	મમ્મટકૃત કાવ્યપ્રકાશ - (ઉલ્લાસ-૧ અને ૧૦)	6	03	30	70		100	16	01					
				OR													
35	સ્નાતક	03	Core-1	ભામહકૃત - કાવ્યાલંકાર (પરિચ્છેદ-૧, ૨)	6 વૈકલ્પિક	03	30	70		100							
36	સ્નાતક	03	EL 1	ભામહકૃત - કાવ્યાલંકાર (પરિચ્છેદ-૧, ૨)	6 વૈકલ્પિક	03	30	70		100	16	01					
37	સ્નાતક	03	EL 2	ભામહકૃત - કાવ્યાલંકાર (પરિચ્છેદ-૧, ૨)	6 વૈકલ્પિક	03	30	70		100	16	01					
38	સ્નાતક	03	Core-1	વૈદિક સાહિત્ય	7 મુખ્ય	03	30	70		100	16	01					

સેમેસ્ટર-૩(ત્રણ)માં પેપર નંબર -૫ અને ૬ વિકલ્પ આપેલ છે

FACULTY OF ARTS			
(SYLLABUS)			
Annexure 'c'			
SUBJECT :	Sanskrit (sem-3)		
Course (Paper) No	पेपर – ५	NAME :	नाट्य : काविदासकृत– विक्रमोर्वशीय पेपर – ५
Course (Paper) Unique Code	Core:	1601100101030501	
	Elec-1:	1601100201030501	
	Elec-2:	1601100301030501	
External Exam Time Duration	Regular Student	02:15 Hours	
	External Student	03:00 Hours	

Name of course	Sem.	Foundation/ Core/elective/ Practical/ Project	Course/ Paper code	Course/ Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Total Marks
B.A.	03	CORE EL 1 EL 2		नाट्य : काविदासकृत– विक्रमोर्वशीय	03	30	70	100

COURSE OBJECTIVE:

- विद्यार्थीओ काविदासना जीवन तथा कवनथी अवगत थाय.
- काविदास रचित विक्रमोर्वशीय नाटकथी परिचित थाय.
- विक्रमोर्वशीयम नाटकनी नाटयकणा तथा तत्कालीन सामाजिक परिस्थितिथी अवगत थाय.

• **COURSE CONTAINS :**

नाट्य : काविदासकृत– विक्रमोर्वशीय	
Unit-1	(१) विक्रमोर्वशीय– महाकवि काविदास (२) काविदासनुं जवन, कृतिओ, समय, (३) विक्रमोर्वशीय–मूलस्रोत. (४) काविदासनी नाटयशैली, नाटयकला तत्कालीन सामाजिक स्थिति.

Unit-2	(૧) વિક્રમોર્વશીય અંક-૧ થી ૩
Unit-3	(૧) વિક્રમોર્વશીય- અંક ૪ થી ૫
Reference Books.	
(૧) સંસ્કૃત નાટકોનો પરિચય – ડૉ. તપસ્વી નાન્દી, યુનિ. ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય તૃતીય અવૃત્તિ ૧૯૯૬	
(૨) સંસ્કૃત સાહિત્યનો ઇતિહાસ – પ્રો. જીતેન્દ્ર દેસાઈ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન –પાંચમી આવૃત્તિ – ૨૦૦૯.	
(૩) સંસ્કૃત સાહિત્ય કા ઇતિહાસ, બલદેવ ઉપાધ્યાય, શારદા મન્દિર વારાણસી, ૧૯૬૦	
(૪) A Concise History of Classical Sanskrit Literature, Gaurinath Shastri, Motilal Banarasidass , Delhi, 1974	

Format of Question Paper		
Question	Type of Question (SECTION – 1)	Marks
1(A)	શ્લોકોનો અનુવાદ (છ માંથી ચાર)	12
1(B)	સંદર્ભ સમજૂતી (ચાર માંથી બે)	08
2	જનરલ પ્રશ્નના અથવામાં જનરલ પ્રશ્ન	20
3	જનરલ પ્રશ્નના અથવામાં જનરલ પ્રશ્ન	20
4.	ટૂંક નોંધ (ચાર માંથી બે)	10
(Section – 2)		
5	જનરલ પ્રશ્નના અથવામાં જનરલ પ્રશ્ન	16
6	ટૂંક નોંધ (ચાર માંથી બે)	14

FACULTY OF ARTS										
(SYLLABUS)										
Annexure 'c'										
SUBJECT :		Sanskrit (sem-3)								
Course (Paper) No		પેપર – ૫		NAME :		નાટ્ય : ભાસકૃત – પ્રતિજ્ઞાયૌગન્ધરાયણ પેપર : ૫ (વૈકલ્પિક)				
Course (Paper) Unique Code		Core:		1601100101030502						
		Elec-1:		1601100201030502						
		Elec-2:		1601100301030502						
External Exam Time Duration		Regular Student		02:15 Hours						
		External Student		03:00 Hours						
Name of course	Sem.	Foundation /Core/ elective/ Practical/ Project	Course / Paper code	Course/ Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Total Marks	External Exam Time Duration	
B.A.	03	CORE EL 1 EL 2		નાટ્ય : ભાસકૃત – પ્રતિજ્ઞાયૌગન્ધરાયણ	03	30	70	100	3.00	

COURSE OBJECTIVE:

- નાટ્યસાહિત્યના ઉદ્ભવ અને વિકાસથી પરિચિત થાય.
- ભાસ સમસ્યાથી અવગત થાય.
- ભાસના જીવન કવન તથા ભાસ કાલીન સામાજિક વ્યવસ્થાથી અવગત થાય.

COURSE CONTAINS :

નાટ્ય : ભાસકૃત – પ્રતિજ્ઞાયૌગન્ધરાયણ (વૈકલ્પિક)	
Unit-1	ભાસનું જીવન, કૃતિઓ, સમય, ભાસ, સમસ્યા, – પ્રતિજ્ઞાયૌગન્ધરાયણનું મૂળસ્રોત – ભાસની નાટ્યકલા શૈલી – તત્કાલીન સામાજિક સ્થિતિ
Unit-2	ભાસકૃત પ્રતિજ્ઞાયૌગન્ધરાયણ અંક ૧ થી ૩
Unit-3	ભાસકૃત – પ્રતિજ્ઞાયૌગન્ધરાયણ અંક ૪ થી ૫
Reference Books.	
(૧) સંસ્કૃત નાટકોનો પરિચય – ડૉ. તપસ્વી નાન્દી, યુનિ. ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય તૃતીય અવૃત્તિ ૧૯૯૬	

(ર) મહાકવિભાસ – ડૉ.ઊર્મિ શાહ , ડિવાઈન પબ્લિકેશન – પ્રથમ આવૃત્તિ ૨૦૦૭ અમદાવાદ.

(૩) ભાસ કે નાટક - સ્વ પ ચન્દ્રશેખરુપાધ્યાય, અનિલકુમાર ઉપાધ્યાય, ભાગ - ૧, પ્રથમ સસ્કરણ - ૨૦૦૧, નાગ પબ્લિશર્સ ચિલ્કી.

Format of Question Paper

Question	Type of Question (SECTION – 1)	Marks
1(A)	શ્લોકોનો અનુવાદ (છ માંથી ચાર)	12
1(B)	સંદર્ભ સમજુતિ (ચાર માંથી બે)	08
2	જનરલ પ્રશ્નના અથવામાં જનરલ પ્રશ્ન	20
3	જનરલ પ્રશ્નના અથવામાં જનરલ પ્રશ્ન	20
4.	ટુંકનોંધ (ચાર માંથી બે)	10
(Section – 2)		
5	જનરલ પ્રશ્નના અથવામાં જનરલ પ્રશ્ન	16
6	ટુંકનોંધ (ચાર માંથી બે)	14

FACULTY OF ARTS			
(SYLLABUS)			
Annexure 'c'			
SUBJECT :	Sanskrit (sem-3)		
Course (Paper) No	પેપર ૬	NAME :	મમ્મટકૃત કાવ્યપ્રકાશ-(ઉલ્લાસ-૧ અને ૧૦) પેપર ૬
Course (Paper) Unique Code	Core:	1601100101030601	
	Elec-1:	1601100201030601	
	Elec-2:	1601100301030601	
External Exam Time Duration	Regular Student	02:15 Hours	
	External Student	03:00 Hours	

Name of course	Sem.	Foundation/ Core/elective/ Practical/ Project	Course/ Paper code	Course/ Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Total Marks
B.A.	03	CORE EL 1 EL 2		મમ્મટકૃત કાવ્યપ્રકાશ - (ઉલ્લાસ- ૧ અને ૧૦)	03	30	70	100

COURSE OBJECTIVE:

- સાહિત્યશાસ્ત્રીના સિદ્ધાંતોથી અવગત થાય.
- સાહિત્યશાસ્ત્રી મમ્મટના જીવન તથા મમ્મટના ગ્રંથતત્ત્વોથી અવગત થાય.
- કાવ્યસર્જનની પ્રેરણા મેળવે, તથા કાવ્યમાં અલંકારોના વિનિયોગથી અવગત થાય.
- **COURSE CONTAINS :**

મમ્મટકૃત કાવ્યપ્રકાશ - (ઉલ્લાસ-૧ અને ૧૦)	
Unit-1	મમ્મટનું જીવન -કૃતિઓ-સમય, કાવ્યપ્રકાશનું દ્વિકર્તૃત્વ સાહિત્યશાસ્ત્રના સિદ્ધાંતો, મમ્મટની વિદ્વતા.
Unit-2	કાવ્યપ્રકાશ- ઉલ્લાસ-૧
Unit-3	કાવ્યપ્રકાશ-ઉલ્લાસ-૧૦

	(૧) ઉપમા (પૂર્ણોપમા) (૨) ઉત્પ્રેક્ષા (૩) રૂપક (૪) અપહ્નુતિ, (૫) શ્લેષ (૬) પ્રતિવસ્તુપમા (૭) દષ્ટાંત (૮) દીપક (૯) તુલ્યયોગિતા(૧૦) વ્યતિરેક કુલ- ૧૦ અલંકારો
--	--

Reference Books.

(૧) કાવ્યપ્રકાશ: આચાર્યમમ્મટ: સ. શાસ્ત્રી અને પંડયા-સરસ્વતી પુસ્તક ભંડાર-અમદાવાદ

(૨) આચાર્યમમ્મટવિરચિત-કાવ્યપ્રકાશ :
(ઉલ્લાસ-૧,૨ અને ૧૦) સં. ડૉ.ગૌતમ વી.પટેલ, પ્રિ.એચ.જી.દેસાઈ વગેરે.... સી.જમનાદાસની કંપની અમદાવાદ- તૃતીય આ.૧૯૯૪-૯૫

(૩) History of Sanskrit Poetics. 5 P.V. Kane. MLBL.

(૪) સંસ્કૃત કાવ્યશાસ્ત્રમાં કાવ્યોત્પત્તિ, ડૉ. આર.એન.કાથડ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન,અમદાવાદ-૨૦૧૧

(૫) કાવ્યપ્રકાશ, શ્રીનિવાસશાસ્ત્રી, સાહિત્ય ભણ્ડાર-મેરઠ

(૬) કાવ્યપ્રકાશ, આચાર્ય વિરેશ્વર, જ્ઞાન મળ્ડલ વારાણસી-૧૯૬૦

(૭) કાવ્ય લક્ષણ અને પ્રયોજન વિભાવના, ડૉ. આર.એન.કાથડ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ-૨૦૧૦

(૮) સંસ્કૃત શાસ્ત્રો કા ઇતિહાસ, આચાર્ય બલદેવ ઉપાધ્યાય

Format of Question Paper

Question	Type of Question (SECTION – 1)	Marks
1	સમજૂતી સાથે કારીકાઓ સમજાવો (આઠ માંથી ચાર)	20
2	જનરલ પ્રશ્નના અથવામાં જનરલ પ્રશ્ન	20
3	ટુંકનોંધ (ચાર માંથી બે)	20
4	અલંકારો લક્ષણો – ઉદાહરણ સહિત સમજાવો (ચાર માંથી બે)	10
(Section – 2)		
5	જનરલ પ્રશ્નના અથવામાં જનરલ પ્રશ્ન	16
6	ટુંકનોંધ (ચાર માંથી બે)	14

FACULTY OF ARTS			
(SYLLABUS)			
Annexure 'c'			
SUBJECT :	Sanskrit (sem-3)		
Course (Paper) No	પેપર ૬ (વૈકલ્પિક)	NAME :	ભામહકૃત-કાવ્યાલંકાર (પરિચ્છેદ-૧,૨) પેપર ૬ (વૈકલ્પિક)
Course (Paper) Unique Code	Core:	1601100101030602	
	Elec-1:	1601100201030602	
	Elec-2:	1601100301030602	
External Exam Time Duration	Regular Student	02:15 Hours	
	External Student	03:00 Hours	

Name of course	Sem.	Foundation/ Core/elective/ Practical/ Project	Course/ Paper code	Course/ Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Total Marks
B.A.	03	CORE EL 1 EL 2		ભામહકૃત – કાવ્યાલંકાર (પરિચ્છેદ-૧,૨)	03	30	70	100

COURSE OBJECTIVE:

- ભામહના જીવન વિષયક બાબતો તથા કૃત્તિઓથી માહિતગાર થાય.
- અલંકારશાસ્ત્રમાં આચાર્ય ભામહના સ્થાનની ભૂમિકા જાણે.
- કાવ્યાલંકારના વિષયવસ્તુથી અવગત થાય.

• **COURSE CONTAINS :**

ભામહકૃત-કાવ્યાલંકાર (પરિચ્છેદ-૧,૨)	
Unit-1	અલંકારશાસ્ત્રમાં ભામહનું સ્થાન અને પ્રદાન
Unit-2	કાવ્યાલંકાર પરિચ્છેદ-૧
Unit-3	કાવ્યાલંકાર – પરિચ્છેદ-૨

Reference Books.
(૧) આચાર્ય ભામહ વિરચિત કાવ્યાલકાર, ભાષ્ય દેવેન્દ્રનાથ શર્મા, બિહાર રાષ્ટ્રભાષા પરિષદ, પટના-દ્વિતીય સસ્કરણ
(૨) કાવ્યાલકાર - ભામહ-, સં. ડૉ. રમેશ મ.શુક્લ, પાર્શ્વપ્રકાશન, અમદાવાદ, ૧૯૯૧
(૩) કાવ્યાલકાર અને પ્રયોજન વિભાવના, ડૉ.આર.એન. કાથડ, પાર્શ્વપ્રકાશન, અમદાવાદ - ૨૦૧૦
(૪) સંસ્કૃત કાવ્યશાસ્ત્રમાં કાવ્યોત્પત્તિ, ડૉ.આર.એન.કાથડ, પાર્શ્વપ્રકાશન, અમદાવાદ, ૨૦૧૦

Format of Question Paper		
Question	Type of Question (SECTION - 1)	Marks
1	સમજૂતી સાથે કારીકાઓ સમજાઓ (આઠ માંથી ચાર)	20
2	જનરલ પ્રશ્નના અથવામાં જનરલ પ્રશ્ન	20
2	ટુંકનોંધ (ચાર માંથી બે)	20
3	અલંકારો લક્ષણો - ઉદાહરણ સહિત સમજાવો (ચાર માંથી બે)	10
(Section - 2)		
5	જનરલ પ્રશ્નના અથવામાં જનરલ પ્રશ્ન	16
6	ટુંકનોંધ (ચાર માંથી બે)	14

FACULTY OF ARTS			
(SYLLABUS)			
Annexure 'c'			
SUBJECT :	Sanskrit (sem-3)		
Course (Paper) No	पेपर – ७ मुख्य	NAME :	वैदिक साहित्य पेपर – ७ मुख्य
Course (Paper) Unique Code	Core:	1601100101030700	
	Elec-1:		
	Elec-2:		
External Exam Time Duration	Regular Student	02:15 Hours	
	External Student	03:00 Hours	

Name of course	Sem.	Foundation/ Core/elective/ Practical/ Project	Course/ Paper code	Course/ Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Total Marks
B.A.	03	CORE		वैदिक साहित्य	03	30	70	100

COURSE OBJECTIVE:

- वैदिक साहित्यथी अवगत थई तेनुं महत्व समजे
- उपनिषद् अने संछिताथी माहितगार थाय.
- ब्राह्मण ग्रंथो तथा आप्यानोथी सुविदित थाय.
- **COURSE CONTAINS :**

वैदिक साहित्य (मुख्य)	
Unit-1	संछिता– अथर्ववेद लूमिसूक्त (१ थी ४० मंत्रो)
Unit-2	ईशावास्य उपनिषद्
Unit-3	वैदिक साहित्यनो छितिडास – वेद संछिताओ (४ वेदनो परियय) – ब्राह्मण ग्रंथो अने आप्यानो – मुख्य १० उपनिषदो

Reference Books.		
(૧) વૈદિક સાહિત્ય ઓર સસ્કૃતિ-બલદેવ ડપાઘ્યાય , વારાણાસી ૧૯૮૬		
(૨) Hymns of the Atharvaveda-1964		
(૩) Vedic Bibliography. R.N. Dandekar, BPRI, Pune.		
(૪) Vedic Language and Literature (In Gujarati) By Dr. Hansaben Hindocha, Sau.Uni.Rajkot-2004		
(૫) વેદોમે વર્ણિત કૌટુમ્બિક ચિન્તનઃ ડૉ. અર્ચના હ. તિવારી, ડિવાટન પબ્લિકેશન અહમદાબાદ		
(૬) વૈદિકઆખ્યાનો, ડા. આર.એન.કાથડ, સૌરાષ્ટ્ર યુનિવર્સિટી, રાજકોટ. ૨૦૧૧		
Format of Question Paper		
Question	Type of Question (SECTION – 1)	Marks
1	આવશ્યક સમજૂતી સાથે અનુવાદ (છ માંથી ચાર) યુનીટ ૧ અને ૨	20
2	જનરલ પ્રશ્નના અથવામાં જનરલ પ્રશ્ન	20
3	જનરલ પ્રશ્નના અથવામાં જનરલ પ્રશ્ન	20
4	ટુંકનોંધ (ચાર માંથી બે)	10
(Section – 2)		
5	જનરલ પ્રશ્નના અથવામાં જનરલ પ્રશ્ન	16
6	ટુંકનોંધ (ચાર માંથી બે)	14